

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34393
Nom	Introducció a la investigació en la disciplina infermera
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2017 - 2018

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	20 - Matèries pròpies Obligatòries de la Universitat de València	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CAULI, OMAR	125 - Infermeria
ESCRIBA AGÜIR, VICENTA	125 - Infermeria
RUIZ ROS, VICENTE	125 - Infermeria

RESUM

La investigació científica és un terme que sovint provoca entre l'alumnat cert escepticisme, confusió i fins i tot incomoditat, ja que la hi considera molt complicada, difícil i alguna cosa propi de professionals amb una formació excepcional i altament qualificat. Els temors que pugui suscitar la investigació potser es trobin relacionats amb la falta d'explicació o justificació suficient sobre la vinculació que s'estableix entre el procés investigador, els continguts de les diferents matèries dels plans d'estudis d'Infermeria i la pràctica professional. És necessari, per tant, ensenyar als i les estudiants que, en general, la investigació no és una matèria extremadament difícil, sinó que, al contrari, resulta summament útil i es troba molt vinculada a l'exercici diari de les professions de salut.

La investigació científica és, en essència, com qualsevol altre tipus d'investigació, només que molt més rigorosa i sistemàtica. Específicament en la pràctica infermera constitueix una eina decisiva per generar coneixement i teoria (investigació bàsica) i donar solució a problemes pràctics (investigació aplicada) de la manera més eficaç i eficient possible.

Constitueix una via per aconseguir responsabilitat i identitat professional, contribueix a l'atenció integral de la salut i permet prendre decisions informades basades en normes universalment acceptades. Els professionals amb aptituds per a la investigació està en millors condicions de contribuir al desenvolupament de la professió i augmentar la seva base de coneixements.

Des de l'orientació que es pretén donar a l'assignatura Introducció a la Investigació en la Disciplina Infermera es considera que un ensenyament simple i creatiu dels postulats i metodologies d'investigació pot aconseguir no només que l'alumnat compregui i accepti la necessitat que tenen els professionals d'infermeria de formar-se adequadament en aquests coneixements, sinó que també s'espera que arribi a despertar-l'interès social i professional pels processos d'investigació des del moment en què com a tals investigadors s'enfrontin a una realitat, l'analitzin, la interpretin i la converteixin en un benefici propi i de la comunitat.

El programa de l'assignatura s'estructura de manera que, a partir dels fonaments teòrics de la investigació científica aplicada a les Ciències de la Salut, l'alumnat sigui capaç de reconèixer la importància de: a) identificar un fenomen sobre el qual se sap poc, com a preludi a una investigació científica; b) explorar i analitzar la naturalesa dels fenòmens amb metodologia científica; i c) comunicar i explicar els resultats de la investigació.

Amb l'estudi d'aquesta assignatura, l'alumnat d'Infermeria s'introduirà en el coneixement dels processos d'investigació que li permetran indagar no tant en l'ordre orgànic (cèl·lules, teixits, òrgans) dels processos biològics bàsics de la investigació biomèdica, sinó molt més en l'ordre individual (persones) de la investigació clínica i s'espera que també molt en l'ordre poblacional (societats humanes) de la investigació en salut pública, tant pel que fa a investigació epidemiològica com als múltiples aspectes del sistema de salut.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

- Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació:
No hi ha restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.
- Altres requisits per a un millor aprofitament de l'assignatura:
Domini dels conceptes bàsics en ciències de la salut apresos en la formació adquirida en cursos anteriors.
Destresa en les tècniques d'informació i de comunicació (TICs).
Habilitat en el maneig de conceptes bàsics d'estadística i epidemiologia.

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de l'estat de salut de les persones.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, i identificar els elements i fases que intervenen en el procés d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

1. Conèixer els diversos paradigmes científics en Ciències de la Salut.
2. Generar idees potencials per a investigar des d'una perspectiva científica.
3. Conèixer les fonts d'informació científica i la seua utilitat.
4. Analitzar de forma crítica els estudis científics (estructura i continguts).
5. Identificar i descriure les diferents fases de la investigació científica.
6. Elaborar un disseny bàsic d'investigació.
7. Conèixer les diferents mitjans de difusió de la informació científica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments de la investigació científica en ciències de la salut

Tema 1. Introducció a la investigació en ciències de la salut (I). Ciència i coneixement.

Tema 2. Introducció a la investigació en ciències de la salut (II). Mètode científic.

Tema 3. La informació científica (I).

Tema 4. La informació científica (II).

Tema 5. Context conceptual i teòric de la investigació en Ciències de la Salut (III).

Tema 6. Context ètic en la investigació en Ciències de la Salut.

Tema 7. Perspectiva de gènere en la investigació en Ciències de la Salut.

2. Procés, proposta, fases i disseny de la investigació. Mostreig.

Tema 8. Enfocament i abast de la investigació (I).

Tema 9. Problemes i preguntes de la investigació en estudis qualitius i quantitatius.

Tema 10. Disseny de la investigació.

Tema 11. Disseny de la investigació qualitativa.

Tema 12. Dissenys d'Investigació quantitativa (I).

Tema 13. Dissenys d'Investigació quantitativa (II).

Tema 14: Integració de dissenys.

Tema 15. Variables d'investigació.

Tema 16. Mostreig.

Tema 17. Mostreig en estudis quantitatius.

Tema 18. Mostreig en estudis qualitius.

3. Mesurament i obtenció de dades.

Tema 19. L'obtenció de les dades d'investigació.

Tema 20. Autoinformes. Qüestionaris i entrevistes.

Tema 21. Mètodes observacionals.

Tema 22. Mètodes d'obtenció de dades biofisiològics i altres dades.

Tema 23. Avaluació de la qualitat de les dades.

4. Anàlisi de les dades i interpretació dels resultats. Aplicacions informàtiques de suport

Tema 24. Informàtica aplicada a la investigació en ciències de la salut.

Tema 25. Anàlisi de dades quantitatives (I).

Tema 26. Anàlisi de dades quantitatives (II).

Tema 27. Anàlisi de dades qualitatives.

5. Utilitat pràctica i difusió de la informació científica. Elaboració i presentació de resultat

Tema 28. Comunicació científica.

Tema 29. Elaboració dels informes d'investigació.

6. UNITAT PRÀCTICA 1.- Elaboració de projectes d'investigació. Anàlisi dels articles d'investigació

Pràctica 1. Elaboració de projectes d'investigació.

Pràctica 2. Anàlisi dels articles d'investigació.

7. UNITAT PRÀCTICA 2. - Procés d'anàlisi de dades i obtenció de resultats. Aplicacions informàtiques de suport

Pràctica 3. Població i mostra en estudis quantitius y qualitius.

Pràctica 4. Introducció al maneig de l'aplicació SPSS (I). Inici. Dades i variables.

Pràctica 5. Introducció al maneig de l'aplicación SPSS (II). Procediments d'anàlisi inicial de dades. Estadística descriptiva.

Pràctica 6. Introducció al maneig de l'aplicació SPSS (III). Inferència estadística. Contrast d'hipòtesi.

Pràctica 7. Introducció al maneig d'aplicacions d'anàlisi qualitativa.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	38,00	100
Pràctiques en aula informàtica	20,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Pràctiques en aula	0,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	18,00	0
Preparació de classes de teoria	12,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
Resolució de casos pràctics	4,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

A) Classe magistral o de teoria

- Els 30 temes corresponents a l'apartat de *teoria es realitzaran mitjançant classes magistrals d'una durada d'1-2 hores per tema, completant 3,8 crèdits presencials (38 hores).

B) Classes en aula d'informàtica

- Les lliçons demostratives i els exercicis pràctics que sumen un total de 7 activitats, es duran a terme a l'aula d'informàtica utilitzant els recursos d'accés a la informació científica del Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat de València, així com de les aplicacions estadístiques llicenciades (SPSS, Atlas.ti 6, Epidat).

C) Tutoria guiada

- Es publicarà a l'inici de curs el calendari i programació de les tutories i la distribució d'alumnes/as per professor/a-tutor/a

D) Materials

- Recursos de les aules d'Informàtica i sales de pràctiques de la Facultat d'Infermeria i Podologia i de l'Hospital General Universitari.

E) Treballs que l'alumnat ha de presentar.

- Treballs de tipus individual. Triar un dels dos següents treballs:

(a) Disseny d'un treball de recerca amb metodologia qualitativa

(b) Disseny d'un treball de recerca amb metodologia quantitativa

Es publicarà la data de lliurament (a través d'Aula Virtual) que serà prèvia a la data de la primera avaluació.

- Treballs en grup. Triar un dels dos següents treballs:

(a) Disseny d'un treball de recerca amb metodologia qualitativa

(b) Disseny d'un treball de recerca amb metodologia quantitativa

Es publicarà la data de lliurament (a través d'Aula Virtual) que serà prèvia a la data de la primera avaluació.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la matèria comprén diferents parts:

1. EXAMEN ESCRIT (75 % de la puntuació total).

Comprén tota la matèria impartida en classes d'aula (teoria), en sessions pràctiques i la realitzada en els exercicis. L'examen tindrà el format següent:

a) Avaluació continuada d'exercicis i qüestionaris plantejats durant el desenvolupament de la docència teòrica i pràctica

b) Examen escrit

- Qüestionari amb respostes múltiples (Preguntes tipus test amb 5 possibilitats de resposta).
- Preguntes de desenvolupament: b1) obligatòries i b2) electives (per a estudiants que vullguen optar a matrícula d'honor i sempre que les preguntes obligatòries estiguen puntuades amb la màxima nota)

- Criteris de qualificació:

- La puntuació del test s'obtindrà comptabilitzant encerts i errors (cinc errors resten un encert).
- Les preguntes de desenrotllament es qualificaran segons l'escala següent : 0 / 0,25 / 0,5 / 0,75 / 1
- La puntuació màxima de l'examen escrit serà de 7,5 punts (4 punts màxim corresponents al test; 2 punts màxim a les preguntes de desenrotllament i 1,5 punts a l'avaluació continuada)
- Es considerarà examen escrit aprovat una puntuació igual o superior a 3,75

2. QUALIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA PRÀCTICA I EXERCICIS (25 % de la puntuació total)

La qualificació de pràctiques només es tindrà en compte si se supera l'avaluació teòrica (examen escrit aprovat) i la nota serà ponderada prenent com a referència la puntuació obtinguda en l'examen escrit

La puntuació màxima de la docència pràctica serà 2,5 punts (1 punt màxim corresponent a les assistències i 1,5 punts màxim a la realització dels exercicis) que correspondria a una puntuació de l'examen escrit de 7,5.

- Criteris de qualificació:

- Control d'assistències. L'assistència a les sessions pràctiques és de caràcter obligatori per a tots els estudiants matriculats, obtenint-se, si és el cas, una puntuació màxima d'1 punt
- Ompliment dels exercicis individuals i en grup. @Els exercicis són matèria d'estudi tutoritzada i susceptible d'avaluació en l'examen escrit. Es controlarà l'ompliment i entrega dels exercicis en Aula Virtual. Este apartat es valorarà amb una nota màxima d'1,5 punts sempre que es qualifique positivament l'assistència a les pràctiques (>80%)

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimon Pallàs JM, Jiménez Villa J. (1999, 2007). Métodos de investigación clínica y epidemiológica. 3ª ed. Madrid: Elsevier. [BS SALUT PUBLICA 0045, 0046, 0047, 0048, 0049; BS-INFERMERIA]
- Burns N, Grove SK. (2004, 2012). Investigación en Enfermería. Desarrollo de la práctica enfermera basada en la evidencia. Barcelona: Elsevier España SL. [BS INFERMERIA 01066, 01067, 01168, 01169]
- Fathalla MF, Fathalla MF. (2008). Guía práctica de investigación en salud. Publicación Científica y Técnica Nº 620. Washington DC: OPS/OMS.
- García J, Jiménez F, Arnaud M, Ramírez Y, Lino, L. (2011). Introducción a la metodología de la investigación en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill.
- Hernández Sampieri R, Fernández Collado C, Baptista Lucio P. (2003). Metodología de la investigación. México: Mc Graw Hill.
- Polit DF, Hungler BP. (1997, 2000). Investigación científica en ciencias de la salud. México: Mc Graw Hill. [BS OBRES GENERALS 0060,

0061, 0062]

Complementàries

- Anguera Argilaga MT. (1998). Métodos de investigación en psicología. Madrid: Síntesis.

Chávez M, Inzunza M. (2002). Manual de estilo de publicaciones de la American Psychological Association (adaptado para el español por Editorial El Manual Moderno). México: El Manual Moderno cop.

Delgado A. (1997). Introducción a los métodos de investigación de la psicología. Madrid: Pirámide DL.

Desantes-Guanter JM. (1996). Teoría y técnica de la investigación científica. Madrid: Síntesis DL.

Salkind NJ. (1999). Métodos de investigación. México: Prentice Hall.

Sierra Bravo R. (2002). Tesis doctorales y trabajos de investigación científica. Metodología general de su elaboración y documentación. Madrid: Thomson.

Valor Yébenes JA. (2000). Metodología de la investigación científica. Madrid: Biblioteca Nueva.

- Walker M. (2000). Cómo escribir trabajos de investigación. Barcelona: Gedisa.